ANUL IX, No. 2712 EDIȚIA A TREIA MARȚI 17 DECEMBRIE 1896

ABONAMENTE

INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
ȘI SE PLATESC INAINTE

Un an in țară 30 lei; in streinătate 50 lei
Șase luni 15 » » » 25 »
Trei luni 8 » » » 13 »

NUMARUL 10 BANI

In Streinătate 15 BANI

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

ANUNCIURI

SE PRIMESC DIRECT LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
Linia pag. IV . . . . . lei 0.30 bani
» » III . . . . . » 2.— »
» » II . . . . . » 3.— »
A UN MARE NUMAR DE LINII SE FACE REDUCȚII DIN TARIF

NUMARUL 10 BANI

Un numĕr vechiŭ 20 BANI

ADMINISTRATIA
PASAG. BANCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BANCEI NAȚIONALE (TELEFON No. 25)

VOTUL UNIVERSAL

DOUA APOTEOZE

Aceĭ carĭ aŭ fost spectatorĭ aĭ evenimentelor desfășurate între anii 1871 și 1876, n'ar fi putut crede vre-odată că D-luĭ Lascar Catargiu ĭ-ar fi rezervată gloria celor două apoteoze de carĭ s'a bucurat.

Omul politic, care în urma scandaluluĭ de la sala Slătineanu a luat frînele guvernuluĭ și a împiedicat abdicarea Domnitoruluĭ Carol I, avea de luptat cu partidul liberal atuncĭ în toată splendoarea luĭ. Liberalizmul, virgin încă de greșelile viitoareĭ colectivitățĭ, reprezinta în ochiĭ populațiunilor elementul entuziast, partidul minunat care trebuĭa să realizeze atîtea reforme ideale și care trebuĭa să însemneze o epocă de aur pentru țară.

Partidul liberal, bine organizat, bine condus, avînd un ideal în fața sa și folosindu-se de luminile atîtor bărbațĭ eminențĭ, precum Ioan Ghica, Mihail Cogălniceanu, Rosetti, Brătieniĭ, etc., luă puterea în 1876, cu credința că partidul conservator este distrus cu desăvîrșire. Mĭ-aduc aminte că la o întrunire publică ținută în sala Vechiuluĭ Ateneŭ, imediat după căderea cabinetuluĭ general Florescu, un orator liberal strigă: «Reacțiunea, de-acuma, este moartă și îngropată.

Aŭ trecut două-zecĭ de anĭ de atuncea...

In acești două-zecĭ de anĭ, partidul liberal a domnit țara, fie de formă, fie de fapt. Douĭ-spre-zece anĭ, țara a fost sub influența fără control a partiduluĭ liberal, conservatoriĭ, în tot timpul acesta, se găseaŭ înlăturațĭ de lîngă afacerĭ, singură voința luĭ Ioan Brătianu și cîte-odată a luĭ C. A. Rosetti făcea legea. După această lungă domnie de 12 anĭ am avut șeapte anĭ de regim conservator, însă influența liberalilor asupra țăreĭ a fost tot puternică. Căzuțĭ, zdrobițĭ aproape în urma uneĭ campaniĭ memorabile, alungațĭ de la putere din cauza uneĭ quasi-revolte a țăreĭ, liberaliĭ s'aŭ regăsit încă de a doua zi în pĭcĭoare, eraŭ în număr, eraŭ bine organizațĭ și în tot momentul inspiraŭ serioase îngrijirĭ partiduluĭ conservator.

Izvorul acesteĭ puterĭ trebuĭe căutat în prestigiul nestins încă al marilor acte săvîrșite de liberalizm, precum și în influența necontestabilă exercitată de către ceĭ 12 anĭ de guvernămînt omogen și absolut. Dar după ce liberaliĭ revin la putere, farmecul pĭere numaĭ de cît.

Cĭudat, cum toate se schimbă de o dată. In 1896, conservatoriĭ eraŭ aproape anihilațĭ, ĭar Lascar Catargiu cu desăvîrșire impopular, grație uneĭ active și foarte meșteșugite propagande a liberalilor; în 1896, liberaliĭ sînt aproape nimicițĭ, ĭar șeful lor cu desăvîrșire discreditat.

Ceva maĭ mult, acum cincĭ anĭ conservatoriĭ aŭ apoteozat cariera politică a șefuluĭ lor, a bătrînuluĭ Lascar Catargiu. Strînșĭ ca în familie, conservatoriĭ de toate nuanțele, bătrîniĭ și tineriĭ, s'aŭ adunat împrejurul șefuluĭ albit în lupte și ĭ-aŭ pus pe frunte coroana de laurĭ. Dar aceea a fost numaĭ o sărbătoare cu caracter privat, căcĭ liberaliĭ, avînd în fața lor pe un om încă militant, aŭ refuzat să acorde vechĭuluĭ luptător onorurile triumfuluĭ și gloria apoteozeĭ.

Trec cincĭ anĭ după aceasta și ceea ce n'aŭ făcut de voĭe, liberaliĭ aŭ făcut de nevoĭe. Apoteoza refuzată cu cincĭ anĭ în urmă, este aprobată în 1896.

Omul răsturnat în 1876, în urma celeĭ maĭ violente campaniĭ opoziționiste, omul hulit de liberalĭ și prezintat țăreĭ ca cel maĭ periculos reacționar, ca cel maĭ mare dușman al libertăților publice, devine de o dată omul măreț al țăreĭ.

Dușmaniĭ luĭ din ajun se înhamă la carul săŭ de triumf, mîiniĭ liberale carĭ altă dată aŭ subscris darea sa în judecată, ĭĭ împletesc cununa glorioasă, partidul liberal, pocăit și umilit, strigă: *pecavi!* și tot dînsul proclamă pe Lascar Catargiu «patriotul dezinteresat, care a făcut încă o dată un mare serviciŭ țăreĭ!»

Aceĭ carĭ se sfîșie prea tare în luptele politice să tragă învățămintele ce vor putea din această desfășurare a evenimentelor.

Const. C. Bacalbașa.

SATIRA POLITICA

Discursul barbișonistului

Vinerĭ, cîrja luĭ Eugen Stătescu șĭ-a vărsat veninul în incinta Camereĭ, deși regulamentul Adunăreĭ oprește formal acest soiŭ de expectorațiune.

Cîrja a învins, cu această ocaziune, pe toțĭ birjariĭ din Romînia; ĭar înjurăturile sale nu maĭ pot fi întîlnite de cît ceĭ mult la sfîntul Sinod, unde monachul Partenie, puniadu-șĭ anteraul în briŭ, ĭĭ trage la crucĭ și la Dumnezeĭ de se cutremură Pidalionul.

Barbișonistul Djuvărică a atacat cu multă vehemență pe fostul săŭ șef Nicolae Fleva, lăudînd în acelaș timp pe actualul săŭ stăpîn Eugen Stătescu, ceea-ce dovedește că, dacă Djuvărică este ingrat cu stăpîniĭ din casa cărora a ĭeșit, în schimb e foarte credincĭos boĭeruluĭ în casa căruĭa se află.

Onoare luĭ!

Vax.

Carol-Cristelniță!

Amicul nostru V. Gh. Morțun a adus în discuția Cameręĭ cestiunea cristelniței, inventariată de fostul mitropolit și tăinuită și azĭ în castelul de la Sinaia.

Bieții miniștri, cînd aŭ auzit că această sfeterisire regalo-popească vine în Parlament, s'aŭ făcut micĭ de tot, aproape intraseră sub banca ministerială. Ce ar răspunde în adevăr bieții sfetnicĭ aĭ luĭ Carol-cristelniță, cînd o ordonanță imprudentă a imprudentuluĭ D. Vasiliu, a declarat că Ghenadie a făcut operația baptisteruluĭ și că la această acțiune a fost complice cu regele țăreĭ?

Carol I-iŭ șĭ-a cîștigat cu multă dreptate altă-dată titlul de *regele-brînză*. Azĭ titlul de *Carol cristelniță* i se potrivește de minune. De altmintrelea această denumire o merită perfect ca o răsplată. A inventat chestia Ghenadie, a bătut în retragere la momentul oportun, ne-a frămîntat și muncit țara timp de opt lunĭ de zile. *Ignobilul* s'a ales cu căderea, D. Fleva cu păcălelile. E drept ca și regele să se aleagă cu ceva și numele de *regele-cristelniță* orĭ de *Carol-cristelniță*, atîrnat de coada mantieĭ sale regale, cum la Rusaliĭ se atîrnă de coada cîinilor tinichele și cratițe stricate, i se potrivește perfect.

C. M.

Catolicizmul la noĭ

Tendința papilor

Presa independentă a semnalat în ultimele zile pericolul catolicizmuluĭ la noĭ.

Această alarmă pare a nu fi lipsită de temeiŭ, și dacă dezvăluim puțin trecutul aceste chestiunĭ, găsim că tentativele bisericeĭ apusene, maĭ cu seamă în Moldova, n'aŭ lipsit, ĭar tendința hotărîtă a papilor de a catoliciza poporul romîn nu poate fi exclusă.

Pe vremea domnieĭ luĭ Bogdan, fiul luĭ Stefan-cel-Mare, s'a încercat a se aduce un episcop catolic. Domnul însă, refuzînd, i se refuză și luĭ mîna soreĭ regeluĭ Alexandru al Polonieĭ.

De atuncĭ și pînă în zilele noastre, încercările de organizațiune puternică a catolicizmuluĭ în țară n'aŭ lipsit.

Un document

Un hrisov de la 1826, pe timpul luĭ Calimah, coprinde următoarele:

Dumnealuĭ aghentul austriacesc aŭ arătat numituluĭ Domn că curtea austriacească aŭ găsit cu cale a rîndui în Moldova un episcop cu numele Bacovin. După care măria Sa întrebînd pe cinul bisericesc și politicesc s'a făcut anafora obștească *coprinzătoare că ființa și șederea în țară a unuĭ episcop latin este cu totul în potriva obiceiurilor pămîntuluĭ și nepriimită pravoslavnicilor de aicĭ ca un lucru pricinuitor de multe felurĭ de zătignirĭ și zminteli și întru cele din lăuntru și întru cele din afară și nicĭ odată nu poate fi mulțămirea și odihna supușilor.*

Și clerul și boĭeriĭ țăreĭ, singura clasă care se ocupa de afacerile publice, în cap cu Domnitorul, aŭ intervenit la Poartă, cerînd că dacă se va face acolo vre-o asemenea cerere de încuviințarea unuĭ episcop, **„să se refuze, ne fiind spre mulțumirea noroduluĭ."**

Nouă cerere

Sub domnia luĭ Mihaĭ Sturdza, cererea aghentuluĭ austriacesc, reînoindu-se, moldoveniĭ ĭarășĭ prin obșteasca anafora *s'aŭ lepădat cu totul de primirea acestuĭ lucru.*

Se plîngeaŭ boĭeriĭ țăreĭ, printre carĭ Theodor Balș, Vasile Rosetti, Alexandru Sturdza, Donicĭ, Crupenski, ș. a., cu mitropolitul Veniamin în cap, că episcopul venit deja la Iașĭ **„aŭ cutezat a sluji după rînduĭala lor la capelă în formă episcopească, lucru foarte supărător și de zminteală pravoslavnicilor locuitorĭ și pildă nesuferită și de mare mîhnire"**

„Pace și liniște"

Grija boĭerilor și a mitropolituluĭ țăreĭ pentru viitor, era și maĭ mare, căcĭ, murind episcopul catolic și rămănînd capela fără preot, eĭ șĭ-aŭ zis *pace* și *liniște*, și ca nu cum-va să se trezească cu altul rînduit de la biserica apuseană, s'aŭ grăbit printr'o altă anaforă *„a întinde prin mijlocirea Inălțimeĭ Sale Domnuluĭ glasurile cele de rugăcĭune, de pre înaltul prag al împărăteștilor îndurărĭ să-ĭ miluĭască cu întărirea și înoirea hotărîrilor de maĭ înainte și să se poruncească, că, și de va veni un asemenea episcop, negreșit să fie silit a se întoarce înapoĭ fără a-șĭ arăta semnele cinuluĭ săŭ și fără a-avea slobozenie a lucra slujbele sale.*

Ingrijirĭ patriotice

Boeriĭ și mitropolitul țăreĭ se întrebaŭ cu drept cuvînt în acea anafora *«care ar fi Prea Inălțate Doamne, scopul bisericeĭ apusăne, fără că după atîtea împotrivirĭ și turburărĭ din vremurile trecute, și în potriva înaltelor împărăteștĭ hotărîrĭ și poruncĭ, de cît numaĭ că ar voi* **să-și înmulțească nemernicii săi într'această țară prin așezare de episcopĭ, carĭ întărindu-se prin rînduire de episcop și împuternicindu se și cu protecsia politicească,»** *fără îndoială vor ajunge la sfîrșiturĭ neprincĭoase și cu greŭ de a se dezrădăcina, pentru că mulțĭ din moldoveniĭ ceĭ proștĭ aĭ satelor,* **intru nădejdile apărăreĭ politiceștĭ pot alerga și a se lipi de credința lor și își vor pĭerde legea cea pravoslavnică și strămoșească pe care este întemeĭată ființa statuluĭ stăpînireĭ.**

X.

Căderea ministeruluĭ sîrb

Demisia.—Repudiarea.—Ingratitudinea Rusieĭ.

Demisia

Din Belgrad se vestește că D. Novacovicĭ șĭ-a dat demisia din cauză că regele a refuzat să sancționeze maĭ multe legĭ propuse de către guvern.

Ceea-ce am anunțat decĭ acum două săptămînĭ, s'a realizat și criza ministerială este deschisă în Serbia.

Ministerul Novacovicĭ, după douĭ anĭ de guvernămînt, dispare de pe arena politică a Serbieĭ, lăsînd în urma sa numaĭ dezastre și umilințe pentru tînărul regat.

Venit la putere cu un program progresist, D. Novacovicĭ se aruncă din prima zi în brațele politiceĭ rusești, ĭar pentru a cîștiga prietenia Rusieĭ, începu o campanie violentă în contra Austro-Ungarieĭ, ațîțînd populațiunea în contra a tot ce este german.

Repudiarea

Dar de geaba îngenunchiă D. Navacovicĭ înaintea diplomaților rușĭ, de geaba rupse relațiunile amicale cu Austro-Ungaria, căcĭ Rusia refuză orĭ-ce propunere din partea Serbieĭ, lăsînd-o la complecta discreție a politiceĭ austro-maghĭare.

Prima consecință a aceteĭ politice nenorocite inaugurată în Serbia de către D. Novacovicĭ a fost închiderea granițelor maghĭare pentru exportul sîrbesc. Lovitura a fost teribilă, căcĭ, în maĭ puțin de șease lunĭ, comerciul Serbieĭ a mers atît de repede descrescînd, în cît finanțele sîrbeștĭ ajunseseră la faliment, și regele Alexandru a trebuit să intervină în persoană pe lîngă diplomația austro-ungară, ca ast-fel să se poată evita un dezastru financiar, ca și cel din Grecia.

Ingratitudinea Rusieĭ

La toate aceste nenorocirĭ ale Serbieĭ, Rusia a stat cît se poate de rece și la toate declarațiunile rusofile ale D-luĭ Novacovicĭ, presa rusească a răspuns că: *Serbia, prin situațiunea eĭ geografică, trebuĭe să rămînă în sfera de acțiune a Austro-Ungarieĭ.*

Regele Serbieĭ a înțeles atuncĭ că politica D-luĭ Novacovicĭ este o nenorocire pentru regatul sîrb și, în ultima sa călătorie la curțile din Viena, Roma și Bucureștĭ, a hotărît schimbarea guvernuluĭ și cu dînsul și politica externă a Serbieĭ.

D. Novacovicĭ a căzut dar victima încredereĭ pe care o avea în Rusia, care însă, la momentul oportun, ĭ-a dat ultima lovitură.

Așa pățesc toțĭ admiratoriĭ Rusieĭ.

Vat.

ACTUALITĂTI

Nicu Xenopol

Ca ziarist colectivist și încă pe timpul cînd Voința Națională *era ziarul luĭ Radu Mihaĭ și al luĭ Moruzzi, Nicu Xenopol a avut de ispășit, el care ștĭa înainte, păcatele regimuluĭ de la 1886—1888. A avut duelurĭ și a suportat atacul D-luĭ Filipescu, care știut este că a înoasat, grație acestei expedițiĭ, vre-o două lunĭ de pușcărie.*

Cum gazetăria duce la toate, pe Nicu Xenopol l-a dus la deputăție și l-a schimbat în om special și chiar și în emisar în cestiunea macedoneană pentru rezolvirea căreĭa s'a preumblat pe la Sofia și va pleca zilele acestea la Constantinopol.

Băĭat bun de-altmintrelea, inteligent și sarcastic, deputatul de Olt a debutat în literatură prin un roman Brazĭ și Putregaiŭ *și—o eroare—a făcut și poezii.*

Azĭ știe să tacă la vreme și nu-șĭ maĭ iscălește articolele.

Periplizon.

DOBROGEA

De nenumărate orĭ am ridicat glasul în favoarea Dobrogeĭ și am cerut abolirea legilor exoepționale, așa ca provincia transdanubiană să fie pusă pe un picĭor de egalitate cu Romînia propriŭ zisă.

Cestiunea a fost adusă din noŭ în Cameră de D. Vasile Kogălniceanu, care a cerut ca să se înceteze odată această stare de lucrurĭ carĭ ne înstreinează simpatiile populațiunilor din Dobrogea.

Faptele sînt din nenorocire exacte. Am făcut tot ce ne-a stat prin putință, ca să considerăm Dobrogea o țară cucerită. In loc să aducem civilizația în fosta provincie turcească, am adus corupția, am dat drumul tuturor pușcăriașilor, ce sub numele de funcționarĭ să prade această țară, așa că toțĭ oameniĭ cinstițĭ și muncitorĭ să fie silițĭ să fugă ca dinaintea uneĭ invaziĭ.

Poate încă ar maĭ fi timp, să remediem lucrurile. Cine însă să fie acela care să taie în carne vie, să arză cu fier roș ranele cangrenate și să introducă în Dobrogea, dragostea de patria mumă și cinstea în administrație?

Eĭ, așĭ!?...

Găsim în *L'Independance Roumaine* un articol pe două coloane în care junimiștiĭ sînt făcuțĭ cu ouă și cu oțet. Această parte nu ne-ar importa tocmaĭ; aci e rolul junimiștilor să răspundă, și credem că aŭ s'o facă.

Insă e ceva cu *șic* în articolul gazeteĭ franceze; acest «ceva» este o declarație cum că «ceĭ de la foaĭa D-luĭ Gheorghe Lahovari, nu cer nimica de la nimenea, nicĭ măcar un portofoliŭ ministerial».

Vorba francezuluĭ: *Excusez du peu.*

Vedețĭ D-voastră generozitate. Auzițĭ D-voastră ce abnegațiune pe D. Gheorghe Lahovari! D-sa renunță la toate recompensele meritate, D-sa refuză tronul Bulgarieĭ, D-sa respinge chĭar minima răsplată a unuĭ modest portofoliŭ ministerial.

In nemărginita sa adorațiune pentru principiĭ, Georges se mărginește a împărți cu o dezinteresare divină genialele sale sfaturĭ și după aceea se mulțumește cu liniștea conștiințeĭ, cu aprobarea contimporanilor și... cu tragerea clopotelor!...

Georges, as-tu fini?...

Stop.

Votul universal la Cameră

Ședința de la 14 Decembrie, 1896

D. ministru al lucrărilor publice depune proĭectul de budget al Căilor Ferate Romîne.

Se intră în ordinea zileĭ.

D. V. G. Morțun are cuvîntul pentru a-șĭ continua discursul asupra răspunsuluĭ la Mesagiul tronuluĭ.

D-sa spune că aproape e silit să reînceapă expunerile de ĭerĭ, din cauză că atuncĭ nu avea notele necesare.

Toate chestiunile pe carĭ politicianiĭ noștri le agită în opoziție, nu sînt de cît simple fraze, carĭ nu se maĭ țin în seamă odată ce vin la putere.

V'am citat protestările și declarațiunile conservatorilor și ale liberalilor în toate chestiunile marĭ, fără ca maĭ tîrziŭ aceste partide să țină seamă de declarațiunile lor.

Vă aducețĭ aminte de răscoala cărutașilor, de înnecarea în sînge a mișcărilor țăranilor din Bacăŭ și Fălciŭ.

D-voastră ațĭ promis că vețĭ desființa *legea maximuluĭ*, dar n'ațĭ făcut nimic, și e foarte bine, căcĭ veniturile comunelor trebuĭesc mărite. Dar cu toate că era trebuincĭoasă, D-voastră ațĭ protestat în contra eĭ fiind în opoziție și o aplicațĭ aflîndu-vă la putere.

De asemenea și cu legea *minelor*, care este foarte trebuincĭoasă, D-voastră ațĭ protestat și cu toate acestea ațĭ venit la putere și legea a rămas și va rămînea.

Dar cu chestia ofițerilor, cu chestia națională? Luat-ațĭ Transilvania, cum vă lăudațĭ în opoziție?

Dar cu chestia Ghenadie? Pentru ce atîta agitație pentru un singur om, cînd 4 milioane de romînĭ suferă zilnic mult maĭ multe nedreptățĭ de cît fostul mitropolit?

In chestia Votuluĭ Universal, noĭ am somat în nenumărate rîndurĭ pe liberalĭ ca să se pronunțe, dar nu ni s'a răspuns nimic, absolut nimic. De ce partidul liberal, ca și cel conservator, nu luptă în virtutea programelor lor, ci se mărginesc a se răsturna unul pe altul? Din două, una: *orĭ este o lipsă totală de cultură și de pricepere a nevoilor țăreĭ, orĭ este o teamă de a zgîndări nevoile țăreĭ prin introducerea de refrome.*

*

După ce critică foarte aspru modul cum se fac legile la noĭ, D. Morțun face istoricul partidelor istorice și se întreabă: sînt oare două partide istorice în țară? Nu! aceste partide sînt identice și nu se deosebesc de cît prin firmă. In toate chestiunile interne și externe, aceste partide urmează acelașĭ principiŭ, aceeașĭ orientare, acelașĭ ideal.

A cuĭ e vina că am ajuns în această stare? A liberalilor maĭ ales. In reacționarizarea țăreĭ partidul liberal are partea cea maĭ mare.

O abatere a liberalilor o găsim încă la 1864, cînd Cuza, lucrînd pentru dezrobirea țăranilor și alte legĭ democratice, liberaliĭ l-aŭ detronat de teama acestor reforme democratice.

D. Dimancea întrerupe.

— D-le Dimancea, ĭĭ răspunde oratorul, îmĭ place cînd sînt întrerupt de oamenĭ marĭ, ĭar nu de aceĭ carĭ aŭ meritul de a fi fost prietenĭ cu oameniĭ marĭ.

D. Dimancea pleacă nasul în jos.

La 1876, urmează oratorul, ne găsim la Mazar Pașa și aci liberaliĭ cu conservatoriĭ înjghebează un minister de coaliție.

D. Morțun arată apoĭ că partidul liberal merge descrescînd și că e silit să-șĭ recruteze membri marcanțĭ dintre conservatorĭ.

Care să fie cauza acestuĭ lucru? De ce din 7 în 7 anĭ liberaliĭ trebuĭe să se vaccineze cu sînge conservator, să se împrospăteze cu bătrîniĭ conservatorĭ, în loc de a-șĭ apropria elemente tinere și sănătoase? Pentru că a-țĭ adus țara într'o stare de apathie complectă.

*

In chestia sistemuluĭ nostru electoral, vedem pe conservatorĭ făcînd un pas înaintea liberalilor și cerînd reprezintarea minorităților în Cameră.

Voĭesc să protestez în contra acuzațiunilor ce ni se aduc că sîntem o generațiune stricată. Noĭ, D-lor, nu facem de cît să continuăm lupta începută de șefiĭ Dv., noĭ sîntem dar consecvențĭ, ĭar Dv. refractarĭ tuturor ideilor democratice.

Cu date istorice D. Morțun dovedește că clasele conducătoare aŭ lucrat tot-d'a-una numaĭ în interesul lor propriŭ, fără a ține seama de nevoile țăreĭ.

Aceĭ carĭ aŭ durere de țară sînt țăraniĭ, clasele sărace. Țăraniĭ trebuĭesc dar aduşĭ la colaborarea afacerilor statuluĭ. Dacă nu vețĭ face aceasta, vețĭ fi judecațĭ cu cea maĭ mare asprime de către istorie, căcĭ prin opunerea D-voastră oprițĭ dezvoltarea țăreĭ. Ce am fi noĭ ca nație, fără dorobanțiĭ de la Grivița și Plevna? Dacă sîntem ceea-ce sîntem, nu o sîntem grație claselor conducătoare, ci a sacrificiilor și patriotizmuluĭ țăranuluĭ.

Reforma Sufragiuluĭ Universal, D-lor, este singurul mijloc pentru a ne putea apăra în contra invaziunilor străine, în contra pericoluluĭ de la răsărit, despre care v'a vorbit prințul Gr. Sturdza.

Sînt fericit a vă putea citi amendamentul următor, **semnat de 27 de deputațĭ, carĭ cer introducerea Votuluĭ Universal. Anul trecut eram zece, acum sîntem 27!**

„Şi ca o maĭ mare dovadă de bună-voința ce avem pentru populația rurală, ne socotim

datorĭ să ajutăm guvernul majestățeĭ voastre și în îndeplinirea făgăduințeĭ dată de a introduce Votul Universal cu reprezintarea proporțională.

V. G. Morțun, Al. Delimarcu, loc.-colonel E. Cazimir, C. I. Nicolaescu, I. F. Lecca. Gr. N. Macri, Titu Frumușianu, Vintilă Rosetti, G. A. Scorțescu, M. Moisescu, Vilner, Vasile Kogălniceanu, P. Gorgos, C. Arghir, I. Procopiu, C. Vlalcu, I. Julich, Dincă Skileru, P. Gîrboviceanu, I. Buzdugan, Rusu Cornaciu, C. Dobrescu-Argeș, N. G. Stătescu, I. Macovei, C. Popovicĭ, B. Munteanu și G. C. Dobrescu".

Avețĭ, D-lor, încredere în țăranul romîn, facețĭ ca și Rosetti și Brătianu și dațĭ drepturĭ acelora carĭ aŭ apărat și vor apăra țara. (Aplauze prelungite).

*

D. Ciocazan are cuvîntul și spune că s'a vorbit despre introducerea Sufragiuluĭ Universal. D-sa găsește că această ideie este foarte lăudabilă, dar pentru a o adopta trebuie să ne înțelegem asupra moduluĭ introduceriĭ.

Răspunde apoĭ D-luĭ Morțun zicînd că conservatoriĭ carĭ se află astăzĭ în partidul liberal aŭ venit singurĭ și aŭ adoptat ideile liberale. Combătînd pe D. Aslan, spune că D. Sturdza este cel maĭ mare om din țară, pentru că a avut meritul **a-șĭ recunoaște greșelile.**

Asupra chestieĭ Ghenadie repetă în parte discursul de ierĭ al D-luĭ Djuvara.

D. Politimos întrerupe zicînd că D. Ciocazan nu face de cît să istorisească conversațiunĭ intime din bufetul Camereĭ.

D. Ciocazan spune că D. Fleva n'a avut dreptate agitînd chestiunea macedoneană.

D. Sturdza, adaogă apoĭ D. Ciocazan, este un om foarte capabil, **dar temperamentul D-sale nu-ĭ permite a fi șeful unuĭ partid.**

Vorbește despre instrucția publică și de generalul Budișteanu, pe care îl lauda, numindu-l cel maĭ mare general romîn.

D. G. Dobrescu.— Pentru că te-a făcut maĭor?

Ședința se suspendă pentru 10 minute.

La redeschidere, D. Fleva avînd cuvîntul, spune că de mult timp se aștepta cu nerăbdare aceste dezbaterĭ, cînd poate avea și D-sa ocaziunea să arăte situațiunea țăreĭ. Fenomenele ce le avem dinaintea noastra, spune D-sa, sînt prea puternice pentru a nu ne arăta gravitatea situațiuneĭ.

Se miră că nicĭ unul din majoritate n'a spus ceva ca răspuns la magistralul discurs al D-luĭ Aslan.

Nu vorbesc de fostul guvern; el era interesat să ascundă adevărul în Mesagiŭ. Actualul președinte al cabinetuluĭ v'a spus că un eveniment grav s'a petrecut în țară, eveniment care a resculat întreaga țară. Și în fața acestuĭ fapt, fostul guvern n'a găsit nimic de pus în Mesagiŭ; dar acum avem un noŭ guvern, așa că acesta trebuie să spună regeluĭ cele petrecute în țară de un an încoace.

D. Fleva face istoricul venireĭ la putere a liberalilor și constată cu regret că nicĭ un conservator n'a putut intra în Cameră.

După un an de zile, de cînd sînteți la putere, ațĭ dus partidul spre prăpastie și ațĭ caterisit chĭar pe fostul Dv. șef, D. Sturdza.

Face procesul guvernuluĭ pentru că s'a adresat la conservatorĭ, pe cînd D-sa refuza să se alieze cu dînșiĭ, cu toate că se afla ca și eĭ, în opoziție.

Trebuie să constatăm faptul că pe cînd liberaliĭ guvernanțĭ merg descrescînd, conservatoriĭ opozanțĭ îșĭ măresc numărul partizanilor. Acest lucru este foarte caracteristic.

D. Djuvara a căutat să mă arunce pe mine în noroiul din care D-sa n'a ieșit încă. D-sa a făcut personalitățĭ, în loc de a pune chestia pe adevăratul eĭ teren, pe terenul principiilor democratice carĭ se impun astă zĭ în țară.

Conservatoriĭ de-abia după un an aŭ ajuns a fi maĭ puternicĭ de cît liberaliĭ, carĭ, venind la putere, aŭ obținut aproape unanimitățĭ în alegerĭ eminamente libere. Carĭ să fie cauzele?

Le vom găsi în trecutul pe care îl vom examina. Cînd aŭ venit liberaliĭ la putere, aŭ făcut-o în virtutea programuluĭ de la Iașĭ și fie-care vedea că liberaliĭ vor aplica promisiunile date în opoziție și vor înlocui un guvern răŭ și arbitrar, prin aplicarea justă a legilor și respectarea drepturilor tuturora.

Aceste speranțe aŭ provocat simpatiile tuturora pentru guvernul liberal.

Vorbește despre descentralizare și critică guvernul că nu s'a ținut de cuvînt.

Face istoricul luptelor din 1887, cînd D-niĭ Giani și Gh. Mîrzescu luptaŭ alăturea de D-sa pentru a combate influența periculoasă a transfugilor politicĭ, carĭ s'aŭ introdus în partidul liberal.

Am trecut, D-lor, peste aceste certurĭ cu liberaliĭ și m'am împăcat cu eĭ pentru a regenera partidul. Cînd am venit însă la putere, Oculta și-a readus aminte de luptele din 1888 și a reluat firul răzbunăreĭ în contra mea.

D. Stoicescu.—Facețĭ comparație, D-le Fleva, între aceĭ carĭ vă înconjoară și aceĭ pe carĭ se bazează guvernul.

Minoritatea protestă. D. Aslan, Scorțescu, Pop, Dobrescu, etc., etc., cer cuvîntul în chestie personală cu ministrul de externe.

Se naște un mare zgomot.

D. Fleva.—D-voastră, D-le Stoicescu, știțĭ că la 1888, treĭ-zecĭ de miĭ de oamenĭ m'aŭ scos din temniță.

D. Delavrancea.—Dar cîte voturĭ ațĭ avut la 1889? Maĭ mult oare de cît 300?

D. Fleva.—Dacă am fi avut, D-le Delavrancea, un singur colegiŭ, fițĭ sigur că toțĭ aceĭ 30,000 ar fi votat pentru mine și că acest colegiŭ unic m'ar aproba pe mine și ar dezaproba pe ministrul de externe. (Aplauze prelungite)

Zgomotul și întreruperile continuă din partea majorităței. Minoritatea protestează.

*

După cîte-va minute, D. Fleva își continuă discursul și vorbește despre chestia națională, amintind discursul D-luĭ Sturdza de la Senat, și întreabă ce s'a făcut cu patriotizmul în chestiunea macedoneană.

In loc să ajutațĭ pe macedonenĭ, îĭ persecutațĭ și le-ațĭ retras toate resursele. Nu se maĭ dă, D-lor, nicĭ un ban transilvănenilor și macedonenilor; așa că aceștia aŭ fost silițĭ să vie în Bucureștĭ pentru a cere dreptate, dar aŭ fost înșelațĭ de către D. Poni, care a comis un adevărat șantajiŭ în această chestiune.

Dar cu domnia legilor promisă în programul de la Iașĭ?

Bătăile d'acĭ din Bucureștĭ, sînt cea maĭ bună dovadă cum Dv. știțĭ să respectațĭ legile.

Dar cu chestia Ghenadie?

Nicĭ un orator din aceĭ carĭ aŭ vorbit înaintea mea n'a avut curajul a apăra legalitatea celor făcute în această chestiune.

Aș vroi să văd și eŭ pe vre-unul dintre Dv. să apără actele comise în chestiia mitropolituluĭ.

Nu este adevărat ceea-ce s'a spus că eŭ am propus guvernuluĭ demisia luĭ Ghenadie. Din contră, guvernul m'a rugat să plec la Căldărușanĭ; dar cînd am sosit acolo, D-lor, se înțelesese cu conservatoriĭ și eŭ am rămas pe din afară. Nu pot de cît să constat că am fost mistificat, fără însă a mă încerca să caut motivele carĭ aŭ făcut pe guvern să recurgă la ast-fel de mijloace față de mine.

Fără a maĭ intra în detaliurĭ asupra acestor lucrărĭ, trebuie să constat că în chestia Ghenadie s'a comis cea maĭ mare ilegalitate.

Vorbește apoĭ de dispozițiunile liberale luate de D-sa pe cînd a fost ministru și carĭ aŭ fost revocate apoĭ de către D. Cantacuzino și apoĭ atinge în treacăt chestia Malaxa, arătînd incorectitudinile guvernuluĭ.

Orele fiind șease, se cere prelungirea ședințeĭ și punîndu-se la vot, se adoptă cu 50 voturĭ contra 24.

Dar ceĭ două-zecĭ și patru de deputațĭ carĭ aŭ fost contra prelungireĭ ședințeĭ pleacă și ast-fel Camera descompletîndu-se, ședința se ridică, rămînînd ca D. Fleva să-șĭ continuie discursul azĭ.

R.

DIN IAȘI

— De la corespondentul nostru special —

De la primărie

V'am comunicat că D. Lepădatu a fost ales ajutor de primar. In aceeașĭ ședință a consiliuluĭ, D-niĭ Motaș și Velciu aŭ fost aleșĭ în comisia de licitațiĭ și s'a hotărît cumpărarea loculuĭ D-neĭ Xenopol pentru o piață, cu suma de 28,000 leĭ, plătibil 25,000 leĭ anul acesta și 3,000 anul viitor. Era vorba ca să se puie în discuție și chestia Paiano. Nicĭ vorbă n'a fost însă.

Dacă administrația comunală crede că prin ast-fel de mijloc va putea să împiedece a se da pe față potlogăria, atuncĭ se înșală.

Ramiro.

Căderea ministeruluĭ sîrb

BELGRAD, 14 Decembrie.— *Videlo* publică un comunicat explicînd criza actuală în urma unuĭ amestec al cabinetuluĭ din Viena. Declară că partidul progresist este de acord în mod unanim cu politica cabinetuluĭ și că nu există nicĭ o diviziune în partid. Se asigură că acest manifest se adresa și regeluĭ, care a cerut explicațiunĭ.

Criza se consideră ca inevitabilă.

BELGRAD, 14 Decembrie.— *Regele a primit demisiunea cabinetuluĭ.*

BELGRAD, 14 Decembrie.— Scupștina a decis să autorizeze guvernul să depuie un proiect de revizuire a Constituțieĭ. Decĭ e probabil ca marea Scupștină să fie convocată în vederea aceșteĭ revizuirĭ.

Guvernul dezminte știrea care zice că nota apărută în *Videlo* a fost publicată cu autorizația cabinetuluĭ; ea emană numaĭ de la clubul progresist.

Procesul Stambulow

SOFIA, 14 Decembrie.— Martorul Sabine Emanuelovicĭ, la care locuia Boni, declară că acesta lăase un tovarăș de odaie anume Mihel Kristerw (?) și care nu era altul de cît Halin.

Armurierul Simoni confirmă că revolverul găsit a fost cumpărat de Tuffektchiew.

Treĭ doctorĭ-experțĭ sînt de părere că Stambulow avea încă deplina sa cunoștință, în cursul celor două zile după asasinat.

Ascultarea martorilor s'a terminat. Lunĭ vor începe pledoariile.

Tîrgul Cerealelor

Brăila, 16 Decembrie, 1896

Grîŭ	cant. 48,750;	gr. 59—57½,	preț	11,12½—10.50
Por.	„ 2,900;	„ 59¼—	„	6,20—
Orz	„ 8,950;	„ 44½ 41¾	„	4,74 - 4,47½

Cereale sosite:

Pe apă			Pe uscat		
Grîŭ	Hectol.	7240	Grîŭ	Hectol.	—
Orz	„	7000	Orz	„	—

INFORMAȚIUNI

Furtul de la S-tul Spiridon

Depunerea luĭ Harnagea

Cortez, prietenul luĭ Harnagea, a fost din noŭ chemat la instrucție și pe la 6 ore seara atît Harnagea cît și Cortez aŭ fost trimișĭ la penitenciar.

Cîntărețul menține declarațiile sale că nu ar fi primit de la Harnagea de cît ceĭ 4000 leĭ, ce acesta îĭ datora.

— Dacă avețĭ să găsițĭ, acasă la mine, alțĭ banĭ de cît aceștĭ 4000 leĭ, să știțĭ, Domnule judecător, că ĭ-a depus D-luĭ,—a încheiat Cortez depoziția sa, arătînd pe Harnagea,—ca să mă compromită.

Atuncĭ Harnagea a găsit de cuviință să ia cuvîntul pentru a apăra pe garantul săŭ.

—Vă declar *pe onoare!* Domnule judecător, că Cortez nu are alțĭ banĭ acasă la el de cît ceĭ 4000 leĭ ce ĭ-am dat eŭ, din banii pe carĭ D-voastră *pretindețĭ* că ĭ-am furat".

La penitenciar

La penitenciar s'a petrecut o scenă care nu e lipsită de originalitate.

Cortez, după ce a rugat din noŭ pe primul procuror să nu-ĭ ia cele 4000 de leĭ, ĭ a ținut următorul discurs:

— Știțĭ că eŭ sînt cîntăreț și am ca dietă să beaŭ tot-d'a-una la masă un păhăruț de vin. Ca să nu-mĭ pĭerd vocea, vă rog să-mĭ dațĭ voie ca să beaŭ măcar o jumătate de pahar de vin la dejun și masă.

Și cum D-l Caracaș se arăta greoiŭ în acordarea cerereĭ, Cortez continuă pe un ton de reproș:

— Vroițĭ să îmĭ pĭerd vocea, Domnule procuror? Sînt cîntăreț, măcar cîte o jumatate de pahar de vin la dejun și masă. Sunt cîntăreț......

Continuarea cercetărilor

S'a dispus arestarea luĭ Baptist, care a depus scrisoarea luĭ Harnagea la oficiul poștal din Tîrgul Frumos.

Vor maĭ fi depuse și alte persoane.

S'a cerut tot odată arestarea uneĭ persoane din Bucureștĭ, despre care se bănuiește că ar fi cunoscînd modul cum Harnagea a întrebuințat baniĭ furațĭ. D. Albu, inspector financiar, a sosit pentru a face verificarea gestiuneĭ financiare a luĭ Harnagea în timpul de 4 anĭ cît a stat la Epitropie.

Cine e Harnagea?

Autorul îndrăznețuluĭ furt, care face subiectul tuturor conversațiunilor de treĭ zile, Neculaĭ Harnagea, s'a născut în Hușĭ. E fiŭ de muncitorĭ modeștĭ și este în vîrstă de 42 de anĭ.

Nu are alte studiĭ de cît 4 clase seminariale. Nevroind să se facă preot, a devenit funcționar.

In 1890, a fost adus în Iașĭ, în calitate de subcasier.

In 1892, în urma neregulelor constatate la epitropie și a dăreĭ în judecată a D-lor Holban și Maximescu, Harnagea a fost numit casier la S-tul Spiridon.

D-l A. D. Holban, care a stăruit mult pentru numirea luĭ, a întîmpinat oare-carĭ rezistențe din partea D-luĭ Ghermani, ministrul de finanțe de atuncĭ, care nu vroia să lase din serviciul săŭ un funcționar atît de corect și atît de bine notat.

Purtarea luĭ Harnagea

In calitate de casier al epitropieĭ, Harnagea nu a dat loc nicĭ-uneĭ bănuielĭ.

Purtarea sa, corectă în aparență, intransigența sa în materie de cinste, manierele și apucăturile sale, ĭ-aŭ cîștigat simpatiile nu numaĭ a superiorilor săĭ, epitropiĭ, dar și a tuturor celor carĭ l-aŭ cunoscut, creîndu-ĭ o reputație de probitate exemplară.

In special D-l Gr. Ghica-Deleanu, epitrop la S-tul Spiridon, în timpul guvernuluĭ conservator, avea pentru Harnagea o deosebită afecțiune și ĭ-a acordat încrederea sa nelimitată.

Un frate al luĭ Harnagea, preot în Basarabia, a ajuns șef de tîlharĭ.

Un alt frate e închis la spitalul de nebunĭ din Tîrgul Neamțuluĭ, atins de o incurabilă boală.

Se spune că Harnagea purta în el germenul bolnăvicios, tara ereditară a crimeĭ, boala furtuluĭ.

Erĭ dimineață, fiind Crăciunul catolic, s'a oficiat un serviciŭ religios la capela catolică din Pitar-Moșĭ, de către arhiepiscopul Hornstein.

Regele a azistat la această slujbă.

Intre membriĭ consiliuluĭ permanent de instrucțiune și ministrul de culte aŭ început să se ivească neînțelegerĭ carĭ ne vor pregăti în curînd surprize.

Mulțĭ dintre membriĭ consiliuluĭ, carĭ sînt profesorĭ universitarĭ, nu văd cu ochĭ bunĭ pe D. Mîrzescu și aŭ început să-șĭ manifeste nemulțumirea uniĭ prin atitudinĭ ostile, alțiĭ prin demisiunĭ.

Ast-fel, pe lingă D. Spiru Haret, candidat pentru portofoliŭ, a maĭ demisionat din consiliŭ și D. Crătunescu.

Mulțĭ din membriĭ carĭ nu pot suferi pe ministru și pe care îl califică de caraghios și incapabil, nu se sfiesc de a declara că la cea d'întîĭ ocaziune vor căuta a-l lovi.

Azĭ se va ține la ministerul de interne un consiliŭ de miniștri.

Intre alte afacerĭ carĭ cer o grabnică rezolvire e și aprobarea tablouluĭ relativ la numeroasele înaintărĭ ce se vor face în personalul corpuluĭ tehnic superior al statuluĭ pe ziua de 1 Ianuarie.

Guvernul va susține candidatura D-luĭ Iancu F. Robescu la scaunul de deputat rămas vacant în județul Putna, prin încetarea din viață a D-luĭ Bălănescu.

Maĭ mulțĭ deputațĭ aŭ depus pe biuroul Cameręĭ o moțiune prin care cer ca lefurile funcționarilor superiorĭ de la Caile Ferate să fie reduse cu 20 la sută, ĭar acelea ale funcționarilor inferiorĭ să fie urcate cu 20 la sută.

Aŭ fost numițĭ definitiv la catedrele lor D-niĭ Teodor Vasiliŭ, profesor de istorie la divizionarele claselor I, II, III și V ale liceuluĭ „Național" din Iașĭ; Ioan Ghibaldan, profesor de științele matematice, cursul superior, la liceul „Mateĭ-Basarab" din Bucureștĭ; Vasile Simionov, profesor de limba elenă la liceul din Bîrlad; Ioan Popescu-Petreanul, profesor de religiune la gimnaziul clasic din Roman; Filon Th. Mitrescu, profesor de limba latină la gimnaziul clasic din Buzăŭ; D-ra Aglaea Adam, profesoară de istorie la externatul secundar de fete din Botoșanĭ; și D. V. Nicolescu, maestru de desemn și caligrafie la gimnaziul real din Călărașĭ.

D. General Berendeĭ va supune, Joui, exeminăreĭ regeluĭ tabloul întocmit de comisiunea generalilor în privința înaintărilor ce trebuiesc făcute în armată pe ziua de 1 Ianuarie.

Acest tabloŭ e deja gata și azĭ saŭ mîine comisiunea îl va revedea pentru ultima oară.

Regulamentele facultăților de drept, litere și științe, elaborate de comisiunile de profesorĭ universitarĭ de la fiie-care facultate, a fost aprobate de întreg corpul profesoral universitar și aŭ fost înaintate ministruluĭ de instrucțiune pentru a se servi de ele în alcătuirea proiectuluĭ de lege al învățămîntuluĭ superior.

Raportor general al budgetuluĭ a fost ales D. Emil Costinescu.

Regina a azistat ierĭ la slujba religioasă de la biserica luterană.

De peste munțĭ

Din Alba-Iulia primim știrea că 14 locuitorĭ din Ciora și cam tot atîțĭa din Alba-Iulia, aŭ intrat în temniță, ca să-șĭ facă osînda primită în procese politice. Unul dintre întemnițațĭ scrie următoarele:

Iată ce dar de Crăciun primim din partea șovinizmuluĭ maghiar noĭ, Romîniĭ, carĭ nicĭ ca cetățenĭ nu ne putem maĭ mult afirma. Sintem bunĭ numaĭ pentru a plăti dările și a purta în spate militarizmul cel greŭ, ĭar răsplata ne este— temnița!

D. T. Vasiliu, inspector de poliție, a refuzat postul de sub-prefect în jud. Muscel.

Un furt însemnat

Un individ anume *Costa Nicolau*, ce-șĭ maĭ zice și *Nicola Costa Vilant*, și care se da de încasator la ziarul grec *Patris*, a furat în noaptea de 11—12 Decembrie curent, din pozunarul D-luĭ sub-locotenent Goilav, casierul batalionuluĭ de vînătorĭ de la Ostrov, suma de 15.000 leĭ.

*

Iată, după *Gazeta Ialomițeĭ*, cum s'ar fi petrecut faptul:

D. sub-locotenent de intendență Goilav, care avea la dînsul baniĭ pentru întreținerea batalionuluĭ de vînătorĭ, a sosit însoțit de numitul *Vilant*. Ofițerul a descins la hotelul Regal, ĭar Vilant n'a oprit cameră la vre-un hotel. Eĭ însă s'aŭ întîlnit în oraș, aŭ mîncat la un restaurant, aŭ băut și ofițerul îndata ce a venit la hotel pe la orele 11 noaptea însoțit de amicul săŭ Vilant, s'a pus în pat și a adormit, pe cînd acesta încă nu plecase din camera sa.

*

Pe cînd ofițerul dormĭa, „amicul" de ocazie îl scotocește prin pozunare, ĭa toțĭ baniĭ batalionuluĭ în sumă de 15,000 leĭ, și pleadă.

S'a dus apoĭ la D. S. R., comerciant și abonat al ziaruluĭ *Patris*, propunîndu-se să fie găzduit, căcĭ va pleca cu trenul de la 6 ore dimineață. D. S. R. însă, nu l-a primit, scuzîndu-se că n'are loc. Atuncĭ individul a rămas la otelul Comercial, unde a plătit camera de cu seară, declarînd că el se va scula de dimineață spre a pleca cu trenul de 6 ore.

*

Pe le orele 3 după miezul nopțeĭ, ofițerul se deșteaptă, îșĭ aduce aminte că adormise pe cînd „amicul" era încă acolo, și îngrijat de banĭ caută în pozunarele haĭnelor, pe carĭ le găsi goale.

Se sculă repede, se îmbrăcă și dete alarma, anunțînd poliția și dînd semnalmentele streinuluĭ, care era bănuit ca autor al furtuluĭ.

Poliția l-a găsit imediat.

Văzîndu-se vizitat noaptea de oameniĭ poli-

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL»

210

PRIN CRIMĂ

PARTEA A PATRA

JUSTIȚIE SUPREMĂ

VIII

Amenințările luĭ Claïne

Monté-Léone nu se duse nicĭ pe la ziare, nicĭ la Segrist.

In loc să aștepte acasă vizita luĭ Claïne, care trebuia să vie la treĭ ore, se duse drept la otelul din strada Suresnes.

Claïne tocmaĭ sosise.

Era să se pună la masă, dar pentru Monté-Leoné nu eraŭ obstacole carĭ să-l facă să aștepte măcar.

Fie în trăsură saŭ pe cînd vorbĭa cu secretarul general, Christoval cugetase și părerea luĭ era făcută.

Da, Louis Berthier se certase cu Claïne în ajun la cerc și lovitura care amenința să-l piardă cu desăvîrșire pe baron, venea de la American.

— Viŭ să mă înțeleg cu D-ta, dar fără reticențe și pe față, îĭ zise Monté-Léone îndată ce se așeză pe scaun.

Adineaorĭ, la D. de Braismes, nu mĭ-aĭ spus adevărul cînd mĭ-aĭ afirmat că nu eraĭ amestecat în scandalul de la cerc, povestit dimineața de *Phenix*, scandal care a provocat, cel-l'alt articol în care se reproșează ministruluĭ că a înlăturat un inventator de forța luĭ Segrist.

Ultimele D-tale cuvinte mĭ-aŭ deschis orizonturĭ.

Eraĭ turios fiind-că aĭ văzut pe Berthier începînd pe sub mînă afacerea engleză și l aĭ provocat cine știe sub ce pretext.

E adevărat?

Și fiind-că Americanul ezita, Christoval îĭ zise:

— Trebuie să mă cunoștĭ maĭ bine... Și spune-mĭ adevărul; e tot ce poate fi maĭ bun de făcut cu un om ca mine.

Atît de francă, atît de leală era privirea luĭ Monté Léone, în cît Claïne, învins, îngăĭmă:

— Aĭ gîcit!...

Dar numaĭ de cît, devenind maĭ violent, continuă:

— E o ticăloșie!... Nu se găsește ființă maĭ mizerabilă de cît acest Berthier!.. După ce s'a jurat în fața mea pe toțĭ Dumnezeiĭ că-mĭ remite dosarul luĭ Segrist și că pentru asta a luat un milion, el a păstrat copiĭ. Și cu piesele acestea a reînceput afacerea cu Anglia...

— Și ast-fel te-a frustrat pe D-ta, Claïne, de maĭ multe milioane. E cam greŭ, înțeleg.

— Nu-mĭ e necaz numaĭ pentru că am pierdut milioanele.

După dorința D-tale și pentru multe alte motive printre carĭ în primul rînd e o profundă recunoștință pentru D-ta, crede-mă, renunțasem la aĭ cere.

De-altminterĭ părerile D-tale îțĭ aparțin și sînt probabil foarte respectabile.

Nu vreĭ ca să fie Franța trădată..

Asta nu mă privește.

Decĭ, hotărîndu-mă să te ascult, clasasem pur și simplu această afacere a luĭ Segrist.

Berthier era prevenit și știa că nu maĭ voĭam să aud vorbindu-se de ea...

Și iată că pe sub mînă, cu o abilitate neobicinuită la dînsul, reincepe la Londra apărea și în așa condițiunĭ, în cît orĭ-cine mă putea crede amestecat...

Nu eram să ĭaŭ nicĭ un ban ĭar D-ta puteaĭ să crezĭ că mĭ-am călcat cuvîntul dat.

Crezĭ oare că toate considerațiile astea nu mă puteaŭ înfuria și că ticălosul de Berthier nu merita o lecție zdravănă?

— Da, și asta e tot ce mă face să te scuzez puțin... Căcĭ am să-țĭ fac o mustrare grea, Claïne...

— Pentru ce?

— Cam bănueștĭ, nu-ĭ așa?

— Inchipuește-țĭ că n'aș avea nicĭ cea maĭ mică ideie și explică-te...

— Eștĭ și veĭ fi în tot-d'a una pentru mine, bine-făcătorul și stăpînul meŭ!..

— Nu eștĭ un nătărăŭ Claïne, din potrivă. Aĭ înțeles că tot ce se atinge de Berthier nu-mĭ era indiferent.

Poate că n'aĭ căutat să aprofundezĭ lucrul...

— De sigur că nu, de oare-ce tot ce te privește e pentru mine sacru.

— Îțĭ mulțămesc pentru discreția asta. Pentru ce oare, bănuind interesul pasionat pe care îl port în ceea-ce se atinge de Berthier, nu m'aĭ consultat și pe mine înainte de a face comedia aceea de la cerc?.. Și maĭ ales înainte de a da ordin unora dintre creațiunile D-tale ca să compromiță atît de rĕŭ pe baron?..

— Am făcut răŭ, poate....

Eram atît de înfuriat!

D-ta m'aĭ fi împedicat de sigur, ca să mă satisfac și m'aș fi înăbușit!

Să fiŭ eŭ tras pe sfoară de către un imbecil ca Louis Berthier, e posibil oare?..,

Eĭ! da, avea dreptate, puterile omeneștĭ aŭ o limită!

Monté-Léon îl înțelese maĭ bine de cît orĭ-cine.

— Vreĭ să-mĭ facĭ o plăcere foarte mare, Claïne? zise către bancher.

Vocea cu totul franceză de astă dată avea o dulceață nespusă.

Claïne, mirat, înalță capul.

Oare mexicanul cel rece, autoritar și orgolios îĭ vorbise ast-fel?

Și acesteĭ vocĭ rugătoare și tristă ce putea el să-ĭ refuze, maĭ ales că dacă ar fi voit ar fi putut să se ridice aspră și mînioasă?...

— Spune, stăpîne, îĭ zise și dacă aceea ce-mĭ cerĭ nu e peste putință, se va îndeplini.

—Trebuie să-l puĭ maĭ întîĭ pe Berthier în neputință de a încheĭa afacerea cu Anglia.

— Cum să fac?

— Să te ducĭ la dînsul și să-l prevestĭ că-l veĭ denunța Camereĭ și veĭ face ca să fie atacat de toate ziarele...

Și sînt multe ziarele ce-țĭ aparțin într'un chip saŭ altul: prin capitalurile saŭ prin influența D-tale.

Berthier se va înfricoșa, de sigur, și se va opri.

Pe urmă să te ducĭ la Segrist ca să-l prevesteștĭ și maĭ ales să-l împedicĭ de a da luĭ Berthier formulele pe carĭ acesta nu le posedă încă și care-ĭ sînt necesare...

Asta-ĭ lucrul cel maĭ grăbit.

Apoĭ, pentru a îmblînzi pe Segrist și a-l face să-șĭ recapete curagiul și speranțele, să-ĭ spuĭ că am obținut să i se facă dreptate de minister, că se vor face experiențe sub controlul săŭ imediat și al meŭ.

Afară de astea, mă voĭ ocupa să creez o societate care se va ocupa exclusiv de dînsul, ca Societatea Edison din America.

Toate astea sînt visul luĭ și cînd îl va vedea realizat, se va liniști cu totul...

—Ar trebui să i le spuĭ astea D-ta însuțĭ... Te stimează și el așa de mult pentru tot binele ce ĭ aĭ făcut in timpul din urmă...

— Fie... Spune-ĭ să treacă mîine dimineață la opt ore, pe la mine. Am să-l încurajez,..

După asta, scumpul meŭ Claïne, trebuie să înterprindem lucrul cel maĭ anevoios.

— Mă înspăimînțĭ!...

—E foarte greŭ, în adevĕr. Dar contez pe devotamentul D-tale pentru mine și pe inteligența ce aĭ, ca să reușim.

—Spune-mĭ ce e, căcĭ toate pregătirile astea mă fac să tremur.

(Va urma)

ției, Vilant declară c'a luat banii ofițerului văzîndu-l beat, pentru a-i păstra și că era gata să se ducă să-i restituie.

Cu toate *bunele* sale intențiuni, poliția s'a asigurat de dînsul pînă la ziuă, cînd a aflat și despre vizita de la D. S. R. și despre declarația lui, făcută atît D-lui S. R. cît și otelierului, că va pleca cu trenul de la 6 ore dimineața.

La Sala de Depeși a ziarului *Adevĕrul* se află de vînzare ziarul umoristic german *Der Floh* cu prețul de 40 bani exemplarul.

Sub titlul „Das Ende einer Krise“, adică *Sfîrșitul unei crize*, numărul din urmă dă o ilustrație de actualitate pentru România, reprezintînd pe D-nii Fleva, Catargiu și Sturdza în rolurile lor cu ocazia chestiei Ghenadie.

La restaurantul de la otel Kiriazi, funcționează de vre-o cîte-va luni ca administrator un anume Gheorghe Scarlos, care, după ce pretinde vînzătorilor de ziare să-i dea în fie-care seară ziare de cetit gratis, îi oprește ca să vină prin restaurant, să vînză gazete, ordonînd subalternilor D-sale ca să-i bată.

In special vînzătorul Ghiță Paraschiv, care vinde de zece ani ziare în acel restaurant, unde nici odată n'a produs vre-o nemulțumire, este obiectul mizeriilor acelui Gheorghe Scarlos, al căruia trecut se zice că nu prea face cinste stabilimentului unde slujește.

EDIȚIA III

Criza din Serbia

BELGRAD, 15 Decembrie.— Skupștina, votînd o lege modificînd procedura civilă în contradicție cu Constituția, regele a refuzat semnătura sa acestei legi, ca fiind neconstituțională. Ministrul de justiție a publicat atunci discuția confidențială ce a avut loc la palat și a atacat concluziunile ei. Aflînd afară de asta că Skupștina o să voteze prin aclamațiuni altă lege, asupra băncilor ipotecare, de asemenea contrarie Constituției, regele a cerut retragerea ministrului de justiție. Cei-l'alți membrii ai cabinetului s'aŭ declarat solidari cu colegul lor și aŭ oferit demisiunea lor regelui, care a primit-o.

Discuțiunile ce domnesc în partidul guvernamental ar face de-altmintrelea îndoioasă votarea budgetului.

BELGRAD, 15 Decembrie. — Știrile unor ziare cari zic că criza ministerială ar fi provocată de vre-o influență străină, sînt lipsite de temeiŭ.

BELGRAD, 15 Decembrie. — D-nul Simici, ministru la Viena, a fost chemat la Belgrad pentru formarea unui cabinet noŭ. Foștii miniștri rămîn însărcinați cu expedierea afacerilor.

TEATRALE

Celebra noastră cîntăreață Elena Theodorini, după ce a abandonat teatrul pentru cît-va timp, reia cariera artistică și va da două reprezintațiuni extra-ordinare cu trupa de operă a Teatrului Național.

In prima reprezintațiune, care va avea loc Sîmbătă, 21 Decembrie, D-na Theodorini va cînta rolul Santuzzei în *Cavaleria Rusticana*.

A doua va avea loc Luni, 23 Decembrie, cu opera *Carmen*.

Mîine vom da mai multe detalii relative la aceste reprezintațiuni. Biletele se pot lua de acum la agenția teatrală a ziarului „L'Indépendance Roumaine“.

Prețul locurilor: Loge avant-scenă, 100 lei; benguoir, 80 lei; beletage, 60 lei; loge rangul al III-lea, 30 lei; Stal I, 15 lei; stal II, 10 lei; stal III, 6 lei. Galeria numerotată 3 lei, galeria 1.50.

Buletin Atmosferic

16 Decembrie, 1896.

Timp închis și foarte umed toată ziua.

In Moldova a fost îngheț.

In Muntenia n'a fost nică-ieri îngheț. A plouat cît-va puțin în unele localități din țară. Pe unele locuri a nins puțin.

Ultime Informațiuni

Consfătuirea de la D. Sturdza

Sîmbătă seara s'a ținut la D. Sturdza acasă, o consfătuire intimă, la care aŭ luat parte numai miniștrii și cîți-va fruntași ai partidului.

D. Sturdza, care trebuia să plece în străinătate, voia să aibă o ultimă înțelegere cu guvernul în privința situației.

D. Sturdza s'a arătat la început cam nemulțumit pe D. Aurelian, pentru că în discursul săŭ de Sîmbătă de la Senat n'a răspuns așa cum trebuia D-lui Maiorescu, și în acelaș timp a afirmat că partidul liberal nu are un șef, iar D. Sturdza nu e de cît un membru fruntaș al partidului.

*

D. Aurelian a comunicat fostului prim-ministru că deja s'a înțeles cu majoritatea, ca după terminarea discuției la Mesagiŭ și votarea budgetului C. F. R, să închidă Corpurile Legiuitoare pînă la 10 Ianuarie.

In timpul acesta miniștrii se vor consulta mai bine asupra proiectelor de legi cari vor trebui aduse în dezbateri imediat după sărbători.

In acelaș timp vor căuta să împace toate elementele liberale din provincii.

*

Proiectul pentru modificarea legei comunale, pregătit de D. Stolojan, va fi înlăturat.

Guvernul va pregăti un alt proiect, cu vederi mai democratice.

*

Succesul din ce în ce mai mare al inovațiunei premiilor întrecînd cu mult așteptările noastre, ne impune să facem ori-ce sacrificii pentru a mulțumi pe cetitorii *Adevĕrului.*

De oare-ce o mare parte din aceștia aŭ exprimat dorința ca să le oferim ca premiŭ recentul volum SCRISORI CATRE IUBITA de *Chițibuș*, **volum apărut în editura** *Sălei noastre de depeși*, **am hotărît ca acest volum de o eleganță neîntrecută și obicinuită numai în editurile franceze să fie acordat cu prețul de 60 de bani, în loc de 2 lei, cititorilor „Adevĕrului“ cari ne vor înainta cuponul din** *Adevĕrul* **de azi.**

Această dispoziție fiind luată numai pentru cîte-va zile, înștiințăm pe amatorii de a poseda volumul *Scrisori către iubita*, **să se grăbească, de oare-ce numărul de volume destinat pentru premii este foarte restrîns.**

D. Sturdza, care era hotărît să plece Marți saŭ Miercuri din țară, în urma înțelegerei ce a avut cu guvernul și în urma închiderei discuției la Mesagiŭ în Senat, a și plecat ieri cu trenul de 5 p. m. la Berlin.

V.

Discuția de răspuns la Mesagiŭ fiind terminată la Senat, azi se va lua în dezbateri proiectul de lege votat deja de Cameră prin care se ridică dreptul președinților Curților cu jurați de a mai face rezumatul dezbaterilor proceselor.

Proiectul de lege pentru acordarea unei pensiuni fostului mitropolit Ghenadie, întîmpină mari dificultăți în Cameră, din cauza opunerei unor deputați sturdziști și stăteștiști.

D. Mîrzescu, care și-a luat angajamentul către Ghenadie, e nevoit să recurgă la toate mijloacele ca să i se voteze proiectul.

Ghenadie va mai sta la Căldărușani pînă se va vota această pensiune și își va primi salariul pe tot timpul cît a fost suspendat.

Avocatul comunei Galați, D. Moșoiu, venind în Bucureștĭ, a pierdut pe stradă geanta cu hîrtiile și actele ce avea cu sine. Geanta a fost găsită de un gardist și depusă la poliție.

Poliția caută acum pe advocat pentru a-i da geanta și nu-i poate da de urmă.

D. Saligni, directorul general al C. F. R., a rugat comitetul de acțiune al funcționarilor C. F. R. cari aŭ cerut printr'un Memoriŭ Corpurilor Legiuitoare îmbunătățirea stărei lor, ca să se liniștească, de oare-ce direcțiunea le va face dreptate.

In urma acestei asigurări, funcționarii aŭ renunțat la greva ce eraŭ hotărîți să facă.

Aflăm cu părere de răŭ încetarea din viață a D-lui Lilovici, primul procuror de pe lîngă tribunalul de Ilfov.

Tînărul magistrat a murit ieri, în urma unei grele și îndelungate boale.

Furtul de la „Institutul Modern“

Un mare furt s'a comis astă-noapte la „Institutul modern“ de băieți al D-lor Dragu și Brînză, din calea Victoriei.

Unui elev anume I. Constantinescu i s'a spart cufărul din care i s'a furat 15.000 lei, 10.000 în bonuri și 5 mii în bilete de bancă.

Nu se știe încă prin ce împrejurare elevul se găsea în posesiunea unei asemenea sume de bani.

Poliția cercetează cazul. Se crede că banii ar fi fost furați de un coleg a lui Constantinescu, cu care locuia în cameră.

La alegerea colegiului I județian ce s'a facut la Tecuciŭ, a reușit lista guvernamentală compusă din D-nii Tache Anastasiu, A. Bușilă, Arbore, E. D. Peride, Vidrașcu și I. Bulov.

Lista conservatoare a obținut numai cîte-va voturi.

Alaltă-eri s'a inaugurat în Tecuciŭ clubul conservator, cu care ocazie se zice că s'aŭ întîmplat bătăi între oamenii poliției și cîți-va membri ai clubului.

D. Caton Lecca, prefectul poliției Capitalei, a plecat aseară la Bacăŭ. D-sa va sta în acest oraș vr'o cîte-va zile, pentru a face vizite pe la alegători și a le recomanda pe D. Morțun, care candidează la scaunul de deputat în locul săŭ.

Alegerea se va face la 29 ale acestei luni.

Crimă

Doui indivizi anume D. Sărlătescu și St. Constantinescu, acesta din urmă sergent de oraș, din ceartă aŭ înjunghiat pe N. Mihăilescu, locuitor pe strada Hramului, 10.

Victima a fost transportată în stare foarte gravă la spitalul Colțea.

D. Eugen Stătescu va petrece sărbătorile la Nizza, iar D. Stolojan la Viena.

Ei aŭ plecat Sîmbătă din Capitală.

Eri noapte a luat foc și a ars pavilionul farmaciei de la infirmeria militară din Teiș.

Eri s'a făcut cu ceremonialul obicinuit, prezintarea răspunsului Senatului la Mesagiul regal.

Comisiunea pentru prezintarea răspunsului cu mitropolitul primat în cap, a fost primită de rege la 12 ore.

După terminarea ceremoniei, regele s'a întreținut cu mitropolitul Gheorghian, care a rămas aproape o oră la palat.

Atragem atențiunea cititorilor noștri asupra listei de *cadouri* **ce publicăm în pag. 4-a a numărului nostru de astă-zi.**

După D. Petre Grădișteanu, a mai vorbit Sîmbătă la Senat D. Aurelian și apoi închizîndu-se discuția, răspunsul la Mesagiŭ a fost primit cu 68 de voturi contra 2, ale D-lor Maiorescu și Brabețianu.

D. Schina și alți șease senatori s'aŭ abținut.

Discursul plin de inimă și de miez al energicului deputat V. Gh. Morțun, va fi publicat in extenso, în ADEVERUL, zilele acestea.

Bătaie între jandarmi și pungași

Aseară, o bătaie strașnică s'a întîmplat pe Cîmpul Cucoanei, în strada Scărlătescu, între cîți-va jandarmi și polițiști și mai mulți pungași.

Poliția avea de mult niște mandate de arestare pentru cîți-va pungași, cari acum în urmă săvîrșiseră niște spargeri și ast-fel eraŭ urmăriți.

*

Aseară, un agent al poliției, descoperind pe unul din aceștia anume Marin Crăciunescu, la un „complect“, unde juca cu mai mulți tovarăși de ai săi, s'a dus numai le cît la poliție și întorcîndu-se împreună cu doui jandarmi și trei agenți, a voit să aresteze pe pungaș.

Acesta, ajutat de tovarăși, s'a opus și de aci s'a încins o strașnică bătaie între polițiști și pungași.

*

Pungașii Ghiță Surdu, Tudorache al Luței, Pavel Spînzuratu și Ilie Ciufu, ajutați de Marin Crăciunescu, aŭ bătut cumplit pe agenți și jandarmi, spărgîndu-le capetele și umplîndu-i de sînge.

După ce pungașii s'aŭ săturat de bătaie, aŭ fugit.

*

Agenții și jandarmii s'aŭ întors la poliție bătuți măr și fără nici un pungaș.

Poliția caută acuma pe pungași prin toate părțile.

Tabloul deputaților partizani ai Votului Obștesc, care a fost tipărit în numărul ilustrat de Duminecă 15 c., va fi tras și deosebit în exemplare pe hîrtie fină. Doritorii de a poseda *un asemenea exemplar* **sînt rugați a înștiința din vreme administrația, înaintînd și costul de 30 BANI.**

Deputații partizani ai votului universal aŭ primit o mulțime de telegrame, prin cari cetățenii din diferite părți ale țărei le mulțumesc și îi îndeamnă la luptă fără preget pentru cucerirea acestei mari reforme democratice.

In ziua de 23 Decembrie, Camera de punere sub acuzare din Craiova se va pronunța în afacerea Steirer.

La ședința de azi a Senatului, a luat parte pentru prima oară mitropolitul-primat Gheorghian.

D. Luca Ionescu a fost numit secretar general la ministerul de interne.

Adresa de mulțumire a regelui

Iată textul adresei de mulțumire a regelui pentru răspunsul Senatului la Mesagiŭ:

Cu o adîncă și sinceră mulțumire primesc mărturisirile de credință și iubire ce mi le arătați în numele Senatului, ca un răsunet al glasului națiunei.

Nu mai puțin fericit sînt de a vedea cît de mult acest înalt corp prețuiește scumpele dovezi de prietenie și simpatie ce mi s'aŭ dat de stat le vecine și amice prin măgulitoarea primire făcută moștenitorului tronului la Moscova și prin vizita ilustrului suveran al Austro Ungariei, care a fost salutat de țara întreagă într'un mod așa de călduros.

Patriotizmul de care Senatul este însuflețit îmi este o sigură dovadă că guvernul meŭ va găsi în D-voastră tot sprijinul dorit pentru înțeleapta și cumpănita rezolvare a însemnatelor cestiuni ce vi se vor supune.

Țara, unită și liniștită înăuntru, așteaptă de la D-voastră o muncă rodnică, care să asigure propășirea ei în toate ramurile activităței sale și să întărească renumele ce și-a dobîndit în afară.

Incredințat că veți răspunde pe deplin la aceste așteptări, vă mulțumesc încă odată, D-lor senatori, în numele reginei, al meŭ și al familiei mele pentru călduroasele urări ce ne-ați adus și rog cerul a-tot-puternic să reverse bine-cuvîntările sale asupra scumpei noastre Romînii.

Corpurile Legiuitoare

De la Cameră

Urmarea ședinței de la 16 Decembrie

D. Cantacuzino, ministru de finanțe, depune pe biuroul Camerei budgetul creditelor agricole.

*

D. Scorțescu, cere să se depună pe biuroul Camerei, dosarul privitor la construirea portului Constanța saŭ contractul încheiat între ministerul lucrărilor publice și Hallier, de oare-ce se zice că D. Stoicescu ar fi comis cu această ocaziune lucruri certate cu corectitudinea.

Se intră în ordinea zilei.

D. Fleva își urmează discursul început Sîmbătă.

După ce recapitulează cele ce a spus Sîmbată, D-sa se întreabă care ar fi mijlocul ca să se repare știrbirea adusă, în timpul din urmă, prestigiului partidului liberal.

De la Senat

Ședința de la 16 Decembrie, 1896

D. Petre Grădișteanu comunică Senatului adresa de mulțumire a regelui, pentru răspunsul Senatului la Mesagiul regal.

*

D. Izvoranu anunță o interpelare D-lui Aurelian în privința detronărei fostului mitropolit Ghenadie și a faptului dacă noul guvern e o continuare a guvernului Sturdza.

*

D. Brabețeanu vorbește în chestie personală cu D. P. Grădișteanu.

Corespondența administrației

D-lor depozitari de ziare cari aŭ mai cerut numărul ilustrat cu tabloul deputaților, partizani ai Votului Universal, le comunicăm că nu mai putem trimite foi, de oare-ce s'aŭ epuizat.

SPECTACOLE

TEATRUL NAȚIONAL.— Luni, 16 Decembrie, 1896, se va reprezinta: *Ernani*, operă în 4 acte și un tabloŭ, de Francesco Maria Piave. Muzica de Giuseppe Verdi. Traducție de Andrei C. Bagav.

Premiile „Adevěruluĭ"
CUPON

17 DECEMBRIE, 1896

Acest cupon, tăiat din gazetă și trimis *Sălei de depeșĭ a Adevĕruluĭ*, dă drept la unul din premiile din lista din numărul de Duminică 15 Decembrie a. c. El este valabil pînă la 21 Decembre inclusiv.

Cadourĭ

La *Sala de Depeșĭ a ziaruluĭ Adevĕrul* a sosit pentru sărbătorile Crăciunuluĭ și anuluĭ noŭ, un mare transport de cărțĭ **elegant legate** pentru **cadourĭ**. Prețurile cu carĭ se vînd aceste cărțĭ în Sala noastră de depeșĭ fiind maĭ eftine ca orĭ unde, prevenim pe cititoriĭ ziaruluĭ nostru să se grăbească, de a și-le procura, înainte ca ele să se epuiseze. Dăm aci o listă de cărțile cele maĭ importante ce le am primit.

Jules Verne

Face au drapeau. Clovis Dardentor. un volum elegant legat. (acesta e volumul din acest an, al luĭ Jules Verne). Leĭ	3.50
Deux ans de Vacances.	13.50
Claudius Bombarnac Le chateau des Carpathes 1 vol.	13.50
La Maison a vapeur	13.50
Mistress Branican	13.50
Michel Strogoff	13.50
Vingt Mille lieues sous les mers	13.50
Famille sans nom	13.50
Nord contre sud	13.50
Cinq semaines en ballon, et voyage au centre de la terre	13.50
Mirifique aventures de maitre Antifer	13.50
Hector Malot Sans famille un vol. frumos legat cu foarte multe ilustrațiunĭ Leĭ	14 50
André Laurie L'Ecolier d'Athénes 1 vol. frumos legat. Leĭ	11.50
Pierre Perrault Ma Soeur Thérèse 1 vol. frumos legat. Leĭ	11.50
Frédéric Masson Aventures de Guerre 1792—1809, un vol. frumos legat cu ilustrațiunĭ în culorĭ de Myrbach **Leĭ 22 în loc de 30 francĭ.**	
Bibliothéque Rose illustrée Leĭ	**3.50 vol.**

Serviciĭ de masă

Lingurĭ de masă metal de lux lustruit duzina	Leĭ 16	Premiu 7.95
Furculițe de masă	16	7.95
Lingurĭ de desert	15	7.30
Furculițe de desert	15	7.30
Lingurițe de cafea	8.50	4.20
Lingură mare de supă bucata	7.	3.50
Lingură mare pentru ragout	5.	2.55
Clește pentru zahăr	3.50	1.75
Lingurițe pentru mazagran duzina	9.70	5.20
Furculițe pentru stridiĭ	12	6
Furculițe pentru melcĭ	12	6.
Lingurĭ de masă metal alb argintat duzina	Leĭ 35	Premiu 17.35
Furculițe de masă	35	17.35
Lingurĭ de desert	33	16.40
Furculițe de desert	33	16.40
Lingurițe pentru cafea	21	10.40
Lingurĭ de supă	14	6.95
Clește pentru zahăr	7	3.50
Lingurĭ de masă argintate de lux duzina	Leĭ 45	Premiu 20.25
Furculițe de masă	45	20.25
Lingurițe de desert	35	16.90
Furculițe de desert	35	16.90
Lingurițe de cafea	23	11.—
Furculițe pentru melcĭ	26.50	13.15
Lingurĭ de supă	15.75	7.85
Clește de zahăr	7.50	3.80

Tot pentru cadourĭ am reușit să ne procurăm o cantitate de obiecte argintate (serviciĭ de masă) de aceeașĭ calitate bună ca cele pe carĭ le-am oferit ca premiĭ acum cîteva săptămînĭ, dar cu prețurĭ mult maĭ reduse.

Fabricanțiĭ, pentru a face reclamă produselor lor, se concurează prin *Adevĕrul* **și din această luptă dintre dînșiĭ folosesc cititoriĭ** *Adevĕruluĭ.*

Iată și prețurile absolut reduse cu carĭ oferim ca premiĭ obiectele de metal argintat și de lux.